

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 21/12
V Luxembourg, 6. marca 2012

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-364/10
Madžarska proti Slovaški

**Slovaška republika po mnenju generalnega pravobranilca Y. Bota s tem, da je
madžarskemu predsedniku L. Sólyomu zavrnila vstop na svoje ozemlje, ni kršila
prava Unije**

*Potovanja voditeljev držav namreč spadajo na področje diplomatskih odnosov, ki je ob spoštovanju
mednarodnega prava še naprej v pristojnosti držav članic*

Načrtovano je bilo, da predsednik Madžarske, L. Sólyom, na podlagi povabila združenja s sedežem na Slovaškem 21. avgusta 2009 odpotuje v mesto Komárno (Slovaška), da bi se udeležil slovesnosti ob otvoritvi kipa svetega Štefana, ustanovitelja in prvega kralja države Madžarske. Po več diplomatskih izmenjavah med veleposlaništvoma obeh držav članic glede načrtovanega obiska predsednika Sólyoma so trije najvišji predstavniki Slovaške republike – in sicer predsednik države Ivan Gašparovič, predsednik vlade Robert Fico in predsednik parlamenta Pavol Paška – podali skupno izjavo, v kateri so navedli, da se obisk predsednika Sólyoma ne šteje za primeren, zlasti ker ta ni izrazil nobene želje, da bi se srečal s slovaškimi osebnostmi, in ker naj bi bil datum 21. avgust posebno občutljiv. Načrtovani obisk naj bi se namreč zgodil na 41. obletnico dneva, ko so čete varšavskega pakta, katerih del so bile tudi madžarske čete, vdrle na Češkoslovaško.

Slovaško ministrstvo za zunanje zadeve je 21. avgusta 2009 veleposlanika Madžarske v Bratislavi (Slovaška) z verbalno noto obvestilo, da so se slovaški organi odločili, da predsedniku Sólyomu med drugim na podlagi določb Direktive 2004/38¹ zaradi varnostnih tveganj zavrnejo vstop na ozemlje Slovaške na tisti dan. Madžarski predsednik, ki je medtem prispel na slovaško mejo, se je po tem, ko je bil obveščen o tej noti, nazadnje odločil, da ne bo vstopil na Slovaško.

Madžarska, ki je menila, da vstop njenega predsednika na slovaško ozemlje ne bil smel biti zavrnen na podlagi te direktive, je Komisiji predlagala, naj proti Slovaški republiki pri Sodišču vloži tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti. Po mnenju Madžarske namreč direktiva državam članicam dopušča, da državljanu Unije zavrnejo vstop na njeno ozemlje le, če obnašanje zadevne osebe predstavlja resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo, ki prizadene osnovne interese družbe. V zadevnem primeru pa po mnenju Madžarske ni bilo tako.

Vendar je Komisija ocenila, da se pravo Unije ne uporablja za obiske voditelja države članice, ki jih ta opravi na ozemlju druge države članice, in da zatrjevane neizpolnitve obveznosti v teh okoliščinah ni bilo.

Madžarska se je nato odločila, da proti Slovaški republiki na lastno pobudo pri Sodišču vloži tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, kot ji dovoljuje Pogodba (člen 259 PDEU)². Komisija se je odločila, da bo v postopku nastopila kot intervenientka v podporo Slovaški republiki.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

² Šele šestič v zgodovini evropskega povezovanja se je zgodilo, da je država članica neposredno vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti proti drugi državi članici. Od petih predhodnih zadev so se samo tri končale s sodbo (Francija proti Združenemu kraljestvu, [141/78](#); Belgija proti Španiji, [C-388/95](#), glej tudi sporočilo za medije št. [36/2000](#) ; Španija proti Združenemu kraljestvu, [C-145/04](#), glej tudi sporočilo za medije št. [70/06](#)).

Generalni pravobranilec Yves Bot v danes predstavljenih sklepnih predlogih najprej navaja, da je L. Sólyom načrtoval potovanje v Komárno, da bi se udeležil otvoritve spomenika, ki simbolizira zgodovino madžarske države, in da bi moral ob tej priložnosti tam imeti govor. Tukaj torej ne gre za obisk, ki bi bil omejen na izključno zasebne interese, niti za anonimen obisk, saj so bili slovaški organi ob več priložnostih po diplomatski poti obveščeni o tem obisku. Zato generalni pravobranilec meni, **da je L. Sólyom želel potovati v Komárno v okviru opravljanja svojih funkcij predsednika Madžarske, ne pa zgolj kot državljani Unije.**

Y. Bot v tem okviru dalje pojasnjuje, da čeprav gibanje državljanov Unije med državami članicami ureja pravo Unije, pa to ne drži za obiske voditeljev držav v državah članicah. **Ta potovanja namreč kljub temu, da potekajo v Uniji, spadajo na področje diplomatskih odnosov, ki je ob spoštovanju mednarodnega prava še naprej v pristojnosti držav članic.** Po mnenju Y. Bota so **obiski voditeljev držav v državah članicah Unije odvisni od privolitve države gostiteljice** in od pogojev, ki jih ta država določi v okviru svojih pristojnosti, **in jih ni mogoče razumeti v smislu svobode gibanja.**

Generalni pravobranilec nato poudarja, da države članice svojih pristojnosti na diplomatskem področju ne smejo izvajati tako, da bi se lahko trajno pretrgali diplomatski odnosi med njimi. Takšno pretrganje namreč ne bi bilo združljivo s postopkom povezovanja in bi bilo v nasprotju z zavezo držav članic, da bodo vzdrževale odnose dobrega sosedstva, ki je neločljivo povezana z njihovo odločitvijo, da bodo pristopile k Uniji. Poleg tega bi pomenilo oviro pri uresničevanju temeljnih ciljev Unije, med njimi cilja pospeševanja miru. Iz teh razlogov bi položaj trajajoče paralize diplomatskih odnosov med državama članicama spadal na področje prava Unije. Vendar pa generalni pravobranilec poudarja, da Sodišče v tem primeru očitno ni priča takšnemu položaju, kar dokazuje tudi srečanje madžarskega predsednika vlade in slovaškega predsednika vlade nekaj dni po spornem incidentu.

Generalni pravobranilec nazadnje ugotavlja, da čeprav je Slovaška republika kot pravno podlago za zavrnitev vstopa madžarskemu predsedniku na svoje ozemlje napačno navedla Direktivo 2004/38, ta okoliščina v smislu sodne prakse Sodišča vseeno ne pomeni zlorabe prava.

Zato generalni pravobranilec Sodišču predlaga, **naj ugotovi, da Slovaška republika ni kršila prava Unije, in naj tožbo Madžarske zavrne.**

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Dolžnost generalnega pravobranilca je, da Sodišču popolnoma neodvisno predstavi predlog za rešitev zadeve, ki jo obravnava. Sodišče zdaj začne posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe sodiščem držav članic omogoča, da v okviru sporov, ki jih obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepa je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ (+32) 2 2964106.